

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному
порталі НУБіП України

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Грошово-кредитна політика НБУ»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність - 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
Освітня програма - «Фінанси і кредит»
Рік навчання - 1, семестр 1
Форма здобуття вищої освіти - денна
Кількість кредитів ЄКТС - 5
Мова викладання – українська

к.е.н., доцент, доцент Жарікова Олена Борисівна

e-mail: ele0309@ukr.net

e-mail: ele0309@nubip.edu.ua

URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3718>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Грошово-кредитна політика НБУ» є формування у майбутніх фахівців спеціальних знань з організації роботи Центрального банку, реалізації монетарної політики держави, вміння використовувати одержані знання при виконанні операцій, пов'язаних з кредитуванням, розрахунками, фінансуванням інвестицій та наданням інших послуг. У процесі вивчення курсу студенти повинні освоїти законодавчу базу, нормативно-методичні документи (інструкції положення, методичні вказівки), якими користуються працівники Центрального і комерційних банків при вирішенні практичних задач з розрахунково-кредитного обслуговування клієнтів.

Завдання дисципліни полягає в засвоєнні студентами традицій та особливостей функціонування Центрального банку, тобто НБУ, основних напрямків монетарної політики; взаємовідносин з органами законодавчої влади. В результаті вивчення дисципліни студент повинен одержати необхідні знання з теорії та практики операцій Центрального банку та інструментів монетарної політики.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання(ПР):

ПР2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Сутність, виникнення та функції НБУ				
Тема 1. Виникнення Центральних банків, їх задачі та функції	2/4	Знати особливості виникнення ЦБ та етапи розвитку банківської системи України. Сформувати уявлення студентів про предмет банківської системи та тлумачення різними школами. Знати особливості регулювання готівкового грошового обігу в країні та емісію готівкових грошей.	Тести, питання. Розв'язування задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	15
Тема 2. Регулювання готівкового грошового обігу та емісія грошей	2/4			
Модуль 2 Кредитні відносини НБУ з комерційними банками				
Тема 3. Кредитні відносини НБУ з комерційними банками	2/4	Знати економічну сутність кредитних відносин Центральних банків з комерційними банками. Знати методи рефінансування комерційних банків та організацію здійснення розрахунків через системи електронних платежів НБУ. Визначити перспективи розвитку міжбанківських розрахунків в Україні. Створення національної системи масових електронних платежів.	Тести, питання. Розв'язування задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	15
Тема 4. Організація міжбанківських розрахунків	2/3			
Модуль 3. Кредитування уряду й обслуговування державного боргу				
Тема 5. Кредитно - розрахункове обслуговування уряду	2/3	Знати та теоретично обґрунтувати розвиток кредитних відносин НБУ з урядом. Визначити роль НБУ на первинному ринку державних цінних паперів. Оперувати знаннями щодо проведення аукціонів з розміщення ДЦП. З'ясувати економічну сутність і необхідність валютного регулювання. Визначити становлення системи валютного регулювання в Україні. Володіти знаннями та вмінням класифікувати і охарактеризувати методи регулювання валютного курсу.	Тести, питання. Розв'язування задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	15
Тема 6. Валютне регулювання та контроль	2/3			
Модуль 4. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики НБУ				
Тема 7. Регулювання банківської діяльності та нагляд	1/3	Знати та вміти охарактеризувати економічну сутність та необхідність регулювання банківської діяльності та нагляду. Сформувати уявлення студентів щодо організації системи банківського регулювання та нагляду. Володіти знаннями основних напрямів регулювання НБУ діяльності комерційних банків. Знати призначення та порядок розрахунків економічних нормативів. Змістовно охарактеризувати зміст та стан грошово-кредитної політики Центрального банку. Вміти визначити стратегію тактики грошово-кредитної політики НБУ.	Тести, питання. Розв'язування задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	15
Тема 8. Грошово-кредитна політика та інструменти її реалізації	1/3			
Модуль 5. Грошово-кредитна система як інформаційно-аналітичний центр НБУ				
Тема 9. Центральний банк - інформаційно-аналітичний центр грошово-кредитної системи	1/3	Знати та вміти аналізувати і прогнозувати економічну ситуацію в країні. Вміти та володіти публікаціями Центральним банком статистичної та аналітичної інформації з питань грошово-кредитної та банківської статистики.	Тести, питання. Розв'язування задач. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в eLearn).	10
Всього за 1 семестр				70
Екзамен	15/30			30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	НАПРИКЛАД Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	НАПРИКЛАД Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	НАПРИКЛАД Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Адамик Б.П. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Підручник. 2-ге видання, доп. і переробл. Київ: Кондор, 2011. 416 с.
2. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Підруч. А.В. Сілакова, Г.І. Лановська, Н.І. Климаш, [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів: «Магнолія 2006», 2015. 224 с.
3. Банківська діяльність (вітчизняний та зарубіжний досвід). Навчальний посібник С.М. Лаптев, М.П. Денисенко, В.Г. Кабанов, О.С. Любунь; Університет економіки та права "КРОК". Київ: ВД "Професіонал", 2014. 320 с.
4. Банківська справа. Навчальний посібник О.М. Петрук. За ред. Ф.Ф. Бутинця. Київ: Кондор, 2018. 466 с.
5. Жарікова О.Б., Черкесенко К.І (2020). Банкостраховання: нові виклики та перспективи розвитку в Україні. *Науковий журнал «Біоекономіка та аграрний бізнес»*. Вип. 4 №3. 2020 р. С.76-87. URL: <http://dx.doi.org/10.31548/bioeconomy>
6. Tryhuba A., Ivanyshyn V., Chaban V., Zharikova O. (2021). Influence of agrometeorological component of the project environment on the duration of works in

- chemical protection projects of agricultural crops. *Independent Journal of management & Production* (ijm&p). 12, n. 3. P. 138-150. Retrieved from: <https://publons.com/researcher/4636801/olena-zharikova/publications/>
7. Gumenna-Derij M., Khorunzhak N., Zharikova O., Tsyhan R. (2021). Information model of material and technical and financial resources in housing in Ukraine and Europe: accounting and management aspect. *Independent Journal of Management & Production*. Nov 1, 2021. p. 495-515. Retrieved from: <https://publons.com/researcher/4636801/olena-zharikova/publications/>
8. Zharikova O., Cherkesenko K. (2021). Integration of Banks and insurance companies activities in Ukraine. *Journal of Scientific Papers «Social Development and Security»*. 11(2). 2021. P. 42-57. Retrieved from: <https://doi.org/10.33445/sds.2021.11.2.5>
9. Zharikova O., Cherkesenko K. (2021). Theoretical Fundamentals of the Integration Process of Banking Institutions and Insurance companies of Ukraine. *Political Science and Security Studies Journal*. 2021. P. 39-46. Retrieved from: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5544196>
10. Zharikova O., Cherkesenko K. (2021). Personnel management development issues in multinational corporations of the world economy. *Economics and education international scientific journal*. Vol 6 number 3, 2021. P. 45-52. Retrieved from: <https://publons.com/researcher/4636801/olena-zharikova/publications/>
11. Zharikova O.B, Pashchenko O.V. Financial and economic activity of agrobusiness according to international standards. *Scientific Bulletin of Kherson State University*. Series «Economic Sciences». №42/2021. P.64-72. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2021-42-10>
12. Fuhelo, O. Zharikova, K. Blishchuk, N. Gudzenko (2022). Financial support of local communities in the context of decentralization. *Independent Journal of Management & Production* (IJM&P). 12. n. 3. P. 138-150. Retrieved from: <http://www.ijmp.jor.br/>
13. Zharikova O., Pashchenko O. (2022). Scoring structurization model of commercial banks borrower's' creditability assessment under the global financial crisis. *Науковий журнал НУБіПУ «Біоекономіка і аграрний бізнес»*. Вип.1 №1. 2022 р. С.28-42. URL: <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Біоекономіка>
14. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: <http://aub.org.ua>
15. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
17. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
18. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>